

Брюксел, 30 януари 2026 г.
(OR. en)

5835/26

CONOM 27
CONUN 14
COPS 70
COASI 26
COAFR 29
CFSP/PESC 147
DEVGEN 16
MAMA 25

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите
Относно: Заключение на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2026 г.

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2026 г., одобрени от Съвета на 4151-ото му заседание от 29 януари 2026 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ ОТНОСНО ПРИОРИТЕТИТЕ НА ЕС ВЪВ ФОРУМИТЕ НА ООН ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА ПРЕЗ 2026 г.

1. **Правата на човека** са универсални, неделими, взаимозависими и взаимносвързани, независимо дали са граждански, културни, икономически, политически или социални. Те са от съществено значение за човешкото достойнство, равенството, демокрацията, принципите на правовата държава, мира и устойчивото развитие. Мирът и благоденствието, свободата и сигурността, както и реализирането на целите за устойчиво развитие и Програмата до 2030 г. вървят ръка за ръка със зачитането на принципите на правовата държава, демокрацията и всички права на човека. Международното право стои в основата на мира, справедливостта, свободната търговия и разрешаването на спорове.
2. Европейският съюз заявява отново непоколебимия си ангажимент за **всеобщо зачитане, защита и упражняване на правата на човека** по отношение на всекиго и навсякъде. ЕС ще остане непоколебим в защитата на универсалността на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава. Активното утвърждаване и защита на тези универсални норми, включително във външната ни дейност, са в интерес на Европейския съюз, неговите държави членки и гражданите му. ЕС ще реагира адекватно в рамките на принципния си подход за ефективна защита и утвърждаване на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава в един бързо променящ се свят.
3. Тъй като Съюзът е изграден върху международно сътрудничество и споделена отговорност, настоящата масирана атака срещу основания на правила **международен ред**, правата на човека, международно договорените норми и институциите, които създадохме за тяхното прилагане, противоречи на стратегическите интереси на ЕС. Съвместно договорените правила и ефективните и приобщаващи **многостранни институции**, в основата на които стои ООН, са най-добрите средства за гарантиране на мира, сигурността, правата на човека, благоденствието и устойчивото развитие за всички. ЕС ще продължи да заема твърда позиция и да действа като лидер в отстояването и утвърждаването на спазването на международното право и правата на човека, разчитайки на своето единство, за да насърчава междурегионални партньорства, които укрепват нормите и мира в световен план. Ще използваме всяка възможност в рамките на многостранните форуми, за да противодействаме на отхвърлянето на правата на човека.

4. ЕС ще продължи да си **сътрудничи с всички региони по света** и да укрепва партньорствата с държави във всички региони. Все така важно е да се задълбочи и разшири сътрудничеството в областта на правата на човека, включително отвъд традиционните партньори със сходни възгледи, и ЕС да действа като свързващо звено. ЕС ще остане предвидим и надежден партньор за държавите по света.
5. ЕС ще продължи да призовава всички държави да си сътрудничат изцяло и да се ангажират конструктивно със **системата на ООН за правата на човека**. През тази година, когато честваме 20-годишнината на **Съвета на ООН по правата на човека**, е жизненоважно да се потвърди неговата роля на ключов форум за диалог, сътрудничество и действия в областта на правата на човека и да се укрепи неговата позиция и полезни взаимодействия с работата на други органи на ООН, по-специално Третия комитет на Общото събрание на ООН.
6. Една **стабилна и ефективна система на ООН за правата на човека** изисква Службата на върховния комисар по правата на човека да може да действа независимо, като разполага с достатъчно ресурси. ЕС ще продължи да призовава всички държави да предоставят на ООН и механизмите му за наблюдение на правата на човека безусловен и безпрепятствен достъп до своите територии, да отправят постоянни покани за специалните процедури на ООН и други механизми на ООН в областта на правата на човека и да улесняват посещенията им в страните. ЕС ще заяви отново твърдата си подкрепа за **универсалния периодичен преглед**, който е крайъгълен камък на системата на ООН за правата на човека, и ще призове всички държави да продължат да участват в него. ЕС подчертава съществената роля, независимостта и почтеността на мандатоносителите по специалните процедури на ООН.
7. И **трите стълба на ООН** са еднакво важни и взаимно се подсилват като основа, върху която е изградена системата на ООН. ООН играе жизненоважна роля за определяне на нормите, като всички органи и структури на ООН следва да интегрират перспективата за правата на човека в своите дейности. **Инициативата ООН-80** предоставя възможност да се укрепи ООН и да се направи така, че организацията да може да постига резултати по своите три стълба, тъй като въздействието е особено важно в областта на правата на човека. ЕС все така ще следи внимателно процесът на реформи на ООН-80 да не засяга непропорционално стълба на правата на човека и ще продължи да обръща специално внимание на неговото адекватно, предвидимо, увеличено и устойчиво **финансиране**, като има предвид, че той вече страда от структурен недостиг на финансиране и е засегнат в особена степен от кризата с ликвидността. ЕС ще продължи да призовава всички държави да изпълняват финансовите си ангажименти и да изплащат задълженията си в пълен размер и навреме.

8. Постоянните усилия за **рационализиране и ефикасност** в рамките на Съвета по правата на човека и Третия комитет на Общото събрание на ООН дават възможност за засилване на акцента, ефективността и въздействието на тези форуми и на мандатите, които те създават, както и за укрепване на сътрудничеството между Съвета по правата на човека и Третия комитет с цел да се намали припокриването и да се избегне дублирането. ЕС призовава всички държави да се присъединят към тези усилия в дух на лоялно сътрудничество и с оглед на поддържането на ключовите им функции.
9. За да се зачитат, защитават и упражняват правата на човека и да се гарантират траен мир и сигурност, трябва да продължат усилията за **прекратяване на безнаказаността и за гарантиране на търсенето на отговорност** за всички нарушения и злоупотреби с международното право, включително **международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право**, независимо къде се извършват. Търсенето на отговорност е от ключово значение за устойчивото разрешаване на конфликти. Заедно с партньорите си по целия свят ЕС ще продължи да подкрепя специалните процедури на ООН, мандатоносителите и други независими разследвания на нарушенията и злоупотребите с правата на човека и погазването на международното хуманитарно право, включително такива, които може да представляват международни престъпления.
10. ЕС ще заяви отново непоколебимата си подкрепа за международната наказателноправна система и по-специално за **Международния наказателен съд (МНС)**, както и ангажимента си да поддържа Римския статут и да запази независимостта и интегритета на МНС. ЕС припомня, че престъпленията съгласно Римския статут, които застрашават мира, сигурността и благосъстоянието на света, не следва да остават ненаказани. За да може МНС да изпълнява мандата си, държавите – страни по Римския статут, в съответствие с разпоредбите на Римския статут, си сътрудничат изцяло със Съда при разследването и наказателното преследване на престъпления, попадащи в рамките на юрисдикцията на Съда. ЕС поддържа дългосрочна и стабилна политика за подкрепа на МНС. ЕС насърчава диалога между държавите – страни по Римския статут, и държавите, които не са страни по него, при пълно зачитане на международното право и Римския статут, за да се гарантира, че Съдът продължава да бъде ефективна и независима съдебна институция. ЕС ще продължи да осъжда нападенията или заплахите срещу Съда, длъжностните лица на изборни длъжности, персонала и лицата, които си сътрудничат със Съда. Освен това ЕС ще предостави пълната си подкрепа и принос с цел да се гарантира защитата на Съда и неговите служители срещу външен натиск или заплахи, така че Съдът да може да продължи да функционира при всякакви обстоятелства.

11. Наличието на утвърдено и активно **пространство за гражданското общество** е от решаващо значение за демокрацията, правата на човека и търсенето на отговорност от правителствата. На фона на все по-големите ограничения на финансирането се наблюдава тревожно увеличаване на тормоза, заплахите и нападенията срещу организации на гражданското общество и защитници на правата на човека, включително транснационални репресии, както и все по-рестриктивно законодателство в много държави. ЕС ще продължи да подкрепя и защитава силното и устойчиво гражданско общество офлайн и онлайн, включително чрез своята стратегия за гражданското общество, и систематично да насърчава и създава условия за структуриран диалог на гражданското общество с органите за вземане на решения и за участие в ООН и други многостранни форуми.
12. **Променящата се динамика в ООН** поражда нови предизвикателства и води до увеличаване на опитите за подкопаване на съществуващите ангажменти и норми. ЕС твърдо ще се противопостави на всеки опит за подкопаване на задълженията на държавите съгласно международното право или за отслабване на универсалния характер човешките права. ЕС ще използва пълния инструментариум на ЕС, включително глобалния режим на санкции за нарушения на правата на човека, за да донесе промяна и да подобри положението с правата на човека в световен мащаб. ЕС ще противодейства на неверните наративи, включително относно т.нар. едностранни принудителни мерки, дезинформацията и чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство (FIMI).

13. ЕС ще работи за прекратяването и предотвратяването на по-нататъшни нарушения на правата на човека, включително като застава начело и подкрепя **съответните инициативи** в Третия комитет на Общото събрание на ООН и в Съвета по правата на човека. Специфичните инициативи по държави дават възможност да се обърне внимание на положението с правата на човека в отделните държави в съответствие с универсалните норми, независимо дали за да се работи по конкретни нарушения, да се насърчава търсенето на отговорност или да се подпомогне подобряването на положението с правата на човека чрез мандати като независими механизми и специални процедури, както и чрез Службата на върховния комисар по правата на човека на ООН. ЕС ще продължи да играе водеща роля в **специфичните инициативи по държави** за Афганистан, Беларус, Бурунди, Корейската народнодемократична република (КНДР), Еритрея и Мианмар. ЕС ще следи отблизо инициативите по отношение на Централноафриканската република, Демократична република Конго, Грузия, включително окупираните отцепнически региони Абхазия и Южна Осетия, Хаити, Иран, Никарагуа, окупираните палестински територии, Русия, Сомалия, Судан, Сирия и временно окупираните територии на Украйна, включително Автономна република Крим и град Севастопол. ЕС ще участва активно във всички интерактивни диалози по държави с мандатоносителите по специалните процедури и в други форми на обмен, за да привлече вниманието към други специфични ситуации, свързани с правата на човека, и съответните регионални предизвикателства. ЕС ще предприеме и последващи действия във връзка с последните специални сесии на Съвета по правата на човека. ЕС ще ръководи тематичните инициативи относно смъртното наказание, свободата на религията и убежденията и правата на детето.

14. ЕС ще продължи да осъжда по възможно най-категоричен начин незаконната, непровокирана и неоправдана агресивна война на Русия срещу **Украйна**. Освен това ЕС ще продължи да осъжда по възможно най-категоричен начин продължаващите нарушения от страна на Русия на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право в Украйна, като екзекуциите по бързата процедура на военнопленници и задържани цивилни лица, произволното задържане, систематичното и широко разпространено използване на изтезания и други форми на малтретиране, включително изнасилвания и други форми на свързано с конфликти сексуално и основано на пола насилие. ЕС е дълбоко обезпокоен от нарастващия брой убити и ранени цивилни лица поради използването от страна на Русия на безпилотни летателни апарати и взривни вещества, включително поразяващи обширни зони в градските райони, както и срещу **друга** гражданска инфраструктура и цивилни лица. Анкетната комисия стигна до заключението, че руските власти са извършили престъпления срещу човечеството като изтезания, насилствени изчезвания, убийства и насилствено преместване на население, както и военни престъпления, включително целенасочени и засилени нападения срещу цивилни лица. ЕС ще продължи да призовава Русия и Беларус незабавно да прекратят тежкото нарушение депортиране и принудително прехвърляне на деца, които – според анкетната комисия – представляват военни престъпления, да спрат незаконното осиновяване на украински деца и да гарантират незабавното им и безопасно връщане в Украйна. ЕС призовава Русия незабавно да прекрати милитаризацията и индоктринирането на украински ненавършили пълнолетие лица и младежи, за което свидетелстват последните доклади на СВКПЧ относно положението с правата на човека в Украйна. ЕС е твърдо решен да гарантира търсенето на пълна отговорност за всички международни престъпления и нарушения на правата на човека, произтичащи от агресивната война на Русия, включително разследванията на прокурора на МНС, както и да гарантира, че се зачитат правата на жертвите да получат правосъдие, обезщетение и гаранции за недопускане на повторни нарушения. В този контекст ЕС отбелязва подписването на нова конвенция за създаване на международна комисия за исковите за Украйна и призовава работата да продължи. ЕС ще продължи да подкрепя по-нататъшните усилия, свързани със Специалния трибунал за престъплението агресия срещу Украйна, и работата за създаване на всеобхватен механизъм за обезщетения. ЕС ще подкрепи подновяването на мандата на анкетната комисия за Украйна от Съвета по правата на човека. ЕС ще поиска от Русия да прекрати агресията си, да изтегли всички свои войски и военно оборудване от цялата територия на Украйна и да зачита изцяло суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници. ЕС остава ангажиран с постигането на всеобхватен, справедлив и траен мир в Украйна, основан на принципите на Устава на ООН и международното право, и приветства всички усилия за тази цел.

15. ЕС ще продължи да следи и осъжда структурната система за нарушения на правата на човека в **Русия**, които са част от по-нататъшно засилване на систематичните, спонсорирани от държавата вътрешни репресии, включително използването на произволно задържане и широко разпространеното и систематично използване на изтезания и малтретиране. ЕС остава дълбоко загрижен за затвореното пространство за гражданското общество, както онлайн, така и офлайн, и ще осъжда систематичните репресии срещу гражданското общество, изразяващите несъгласие и независимите медии в Русия, наред с транснационалните репресии. ЕС ще прикани настойчиво Русия да отмени репресивното си законодателство и да приведе националното си законодателство в съответствие с международното право в областта на правата на човека. ЕС ще призове за незабавното и безусловно освобождаване и реабилитация на всички произволно задържани, включително политическите затворници, и ще призове Русия да прекрати политическата злоупотреба със съдебната система и правоприлагането. ЕС ще продължи да приканва настойчиво Русия да оказва пълноценно съдействие на ООН, включително чрез специални процедури, механизми за разследване и регионални механизми, свързани с положението с правата на човека в страната, и да изпълни изцяло всички неизпълнени решения на Европейския съд по правата на човека.
16. ЕС категорично осъжда грубите, систематични и широко разпространени нарушения на правата на човека в **Беларус**. ЕС ще продължи да призовава настойчиво беларуските власти да прекратят всякакъв вид репресии. ЕС отбелязва неотдавнашното освобождаване на някои политически затворници и ще продължи да призовава настойчиво Беларус незабавно и безусловно да освободи и реабилитира всички политически затворници, като гарантира приключването на съдебните процеси при освобождаването им и прекрати всички форми на тормоз или натиск, които могат да доведат до принудителното им заминаване, депортиране или лишаване от консулски услуги. ЕС настойчиво ще призове беларуските власти да премахнат смъртното наказание и като първа стъпка да въведат мораториум. ЕС призовава беларуските власти да започнат истински и приобщаващ диалог с всички елементи на обществото. ЕС също ще продължи да призовава настойчиво властите на Беларус да оказват пълно съдействие на международните и регионалните механизми за наблюдение на правата на човека. ЕС запазва ангажимента си да подкрепя всички усилия за търсене на отговорност и да отстоява правата на жертвите на обезщетение, истина и гаранции за недопускане на повторни нарушения. ЕС ще поиска от беларуските власти да прекратят участието си в агресивната война на Русия срещу Украйна и да преустановят осъществяването в съучастие с Русия инструментализиране на мигрантите за политически цели. ЕС ще продължи да работи, за да гарантира, че влошаващото се положение с правата на човека в Беларус продължава да фигурира на първите места в дневния ред на Съвета по правата на човека, и ще подкрепя работата на специалния докладчик и групата от независими експерти относно положението с правата на човека в Беларус.

17. ЕС осъжда всички нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право навсякъде в **окупираната палестинска територия**. ЕС приветства приемането на Резолюция 2803 на Съвета за сигурност на ООН. ЕС запазва твърдия си ангажимент към международното право и към всеобхватен, справедлив и траен мир, основан на решението за две държави съгласно имащите отношение резолюции на Съвета за сигурност на ООН, при което две демократични държави — Израел и Палестина, живеят заедно в мир в рамките на сигурни и признати граници, и подкрепя залегналите в международното право дипломатически усилия в тази посока. ЕС продължава да изтъква необходимостта от бързи, безопасни и безпрепятствени доставки и непрекъснато разпределение в широк мащаб на хуманитарна помощ към Газа и на цялата ѝ територия. ЕС ще продължи да призовава всички страни да улесняват пълния и безпрепятствен хуманитарен достъп до Ивицата Газа, така че да бъдат задоволени неотложните нужди на населението, и да настоява за ефективно разпределяне на помощта в съответствие с международното право, включително от агенциите на ООН, по-специално UNRWA. ЕС призовава Израел да не прилага закона за регистрация на НПО в настоящата му форма. ЕС ще продължи да подкрепя анкетната комисия и други имащи отношение мандати на СВКПЧ, които се изпълняват в ОПТ. ЕС призовава всички страни да спазват задълженията си по международното право, включително международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, и подчертава, че за нарушенията на тези норми трябва да се носи отговорност. ЕС ще припомня необходимостта от пълно прилагане на решенията на Международния съд, които са правно обвързващи, и отбелязва консултативните му становища. ЕС категорично осъжда по-нататъшната ескалация вследствие силно увеличаващото се насилие от страна на заселниците срещу палестински цивилни граждани, а така също и политиките на всяване на страх и заплахите от насилствено разселване и анексиране на Западния бряг, включително Източен Йерусалим, както и терористичните нападения срещу Израел. ЕС призовава правителството на Израел да отмени продължаващото настаняване на заселници, което е незаконно от гледна точка на международното право, да се въздържа от всякакво анексиране и да търси отговорност от упражняващите насилие заселници. ЕС ще припомни, че Общото събрание на ООН е приело „Декларацията от Ню Йорк“ относно мирното уреждане на палестинския въпрос и прилагането на решението за две държави. ЕС подчертава жизненоважната роля на гражданското общество за стимулиране на диалога между израелци и палестинци относно правата на човека, мира и всеобхватното и справедливо решение на конфликта. ЕС се надява, че сътрудничеството с гражданското общество и НПО ще продължи безпрепятствено в бъдеще.

18. Положението с правата на човека в **Иран** си остава силно обезпокоително, особено все по-големият брой екзекуции и сведенията за жертви от демонстрациите, по време на които иранците изразиха законния си стремеж към по-добър, свободен и достоен живот. ЕС ще продължи да осъжда използването на насилие, произволното задържане и тактиката на сплашване от страна на силите за сигурност срещу демонстрантите. ЕС ще призове иранското правителство да прекрати екзекуциите и да предприеме последователна политика за премахване на смъртното наказание. ЕС призовава Иран да сложи край на всички форми на дискриминация, в законодателството и на практика, срещу жените и момичетата, както и срещу лицата, принадлежащи към етнически, религиозни, езикови или други малцинства. ЕС продължава да бъде обезпокоен от ограниченията на свободата на мнение и изразяване и на събрания, както офлайн, така и онлайн. Следва да се осигурят свободните потоци от информация и достъпът до интернет. Всички лица, арестувани заради мирното упражняване на правата си, следва незабавно да бъдат освободени. ЕС е сериозно обезпокоен от тормоза и репресалиите, по-специално тези, насочени срещу дисидентите, лицата, принадлежащи към религиозни и етнически малцинства, и защитниците на правата на човека, не на последно място чрез транснационални репресии, включително на територията на ЕС. ЕС изразява загрижеността си във връзка с широкомащабното връщане, включително принудително, на афганистанци от Иран. ЕС призовава Иран да осигури справедлив процес и гаранции за такъв за всички задържани лица. ЕС настоява за незабавното и безусловно освобождаване на всички произволно задържани граждани в Иран, включително граждани на ЕС и лица с двойно гражданство, и призовава иранските власти да сложат край на тревожната практика на задържане на чуждестранни граждани с цел извличане на политически ползи. ЕС също така настойчиво приканва Иран да спазва задълженията си по Виенските конвенции за дипломатическите и консулските отношения, както и по Международния пакт за граждански и политически права.

19. ЕС категорично осъжда нарушенията на правата на човека в **Афганистан**. Тези нарушения включват насилие, основано на пола, крайни форми на основана на пола дискриминация от страна на талибаните срещу жените и момичетата, включително забрана на правото на жените и момичетата да продължават образованието си след 6-и клас, както и забрана на свободата на изразяване, движение и работа, включително запрещение на жените да работят за НПО и ООН. Тези систематични и системни нарушения на правата на жените и момичетата могат да представляват преследване, основано на пола, което се явява престъпление срещу човечеството съгласно Римския статут на Международния наказателен съд, по който Афганистан е страна. ЕС ще продължи да оказва натиск с цел да се осигури пълноценното и равноправно упражняване на всички човешки права и основни свободи от страна на афганистанските жени и момичета, както и тяхното овластяване, съдържателно и безопасно участие и лидерство във всички сфери на обществото и обществения живот, не на последно място в рамките на процеса от Доха, както и да се гарантира тяхната защита от всички форми на насилие. ЕС ще призове също така за защита на правата на лицата, принадлежащи към малцинства, включително етнически и религиозни малцинства, например хазарите, и на лицата в уязвимо положение, както и ЛГБТИ. ЕС подчертава, че за гарантирането на устойчив мир, стабилност и просперитет е необходим ръководен от Афганистан политически процес, включващ всички афганистанци, с равноправно и съдържателно участие на жените. ЕС ще подкрепя Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) в рамките на цялостния ѝ мандат със силен компонент, свързан с правата на човека, както и мандата на специалния докладчик за положението с човешките права в Афганистан. След създаването от Съвета по правата на човека на нов механизъм за търсене на отговорност за Афганистан ЕС ще подкрепи ООН, така че да се направи възможното за това механизъмът да започне да се изпълнява възможно най-бързо и да бъде адекватно финансиран.

20. ЕС ще продължи да изтъква сериозната си загриженост за положението с човешките права в **Китай**, включително в Тибет, Вътрешна Монголия, Хонконг и Синдзян. ЕС ще призове настойчиво Китай към конструктивно сътрудничество с Върховния комисар на ООН и СВКПЧ, както и с всички международни механизми в областта на правата на човека, включително към изпълнение на препоръките, набелязани в доклада за оценка на нарушенията на правата на човека в Синдзян. ЕС ще съсредоточи усилията си върху пълноценното упражняване на правата на човека и на основните свободи, по-специално свободата на мнение и изразяване, на сдружаване и на мирни събрания; свободата на религията и убежденията, включително правото на религиозните общности да управляват делата си без намеса и свободно да избират своите религиозни лидери; защитата на правата на жените и момичетата; опазването на културната идентичност; и премахването на принудителния труд. ЕС ще продължи да следи отблизо положението на гражданското общество и отделни случаи със защитници на правата на човека, включително тези, които си сътрудничат с механизмите на ООН, както и изложените на тормоз, сплашване и наблюдение, включително транснационални репресии. ЕС отново ще призове Китай да спазва принципа на забрана за връщане и да се въздържа от извънтериториални дейности (включително принуда), които не са в съответствие с международното право. ЕС ще призове настойчиво Китай да зачита, защитава и прилага човешките права за всички, включително уйгурите, тибетците и лицата, принадлежащи към етнически, религиозни, езикови или други малцинства. По отношение на Хонконг ЕС ще потвърди отново загрижеността си във връзка с репресивното използване на законодателството в областта на националната сигурност и настойчиво ще призове Китай да изпълни международните си ангажменти, включително чрез възстановяване на високата степен на автономност на Хонконг съгласно принципа „една държава, две системи“. Когато е възможно и при пълно зачитане на универсалните права на човека, ЕС ще остане готов за сътрудничество с Китай, включително на многостранна основа.
21. ЕС ще призове властите на **КНДР** да предприемат конкретни мерки за прекратяване на грубите, систематични и широко разпространени нарушения на правата на човека, както се припомня в Резолюция 80/220 на Общото събрание на ООН. ЕС настойчиво приканва КНДР да зачита, защитава и прилага правата на човека, основните свободи и принципите на правовата държава. Ще изтъкнем отново необходимостта да се гарантира търсенето на отговорност за нарушенията на правата на човека, включително чрез разглеждане на възможността за сезиране на МНС. ЕС ще насърчава КНДР да пристъпи към конструктивни действия и диалог с международната общност, включително системата на ООН за правата на човека и специалния докладчик.

22. ЕС припомня поетото от **Грузия** задължение да създаде възможност за упражняване на основните свободи и настойчиво приканва страната да отмени или съществено да преразгледа наскоро приетото законодателство, което противоречи на задълженията ѝ съгласно международното право в областта на правата на човека и неправомерно ограничава или нарушава свободата на събранията, сдруженията или изразяването, включително свободата и плурализма на медиите. ЕС е обезпокоен от политически мотивираното използване на съдебната система и наказателните разследвания срещу организации на гражданското общество. ЕС ще продължи категорично да осъжда произволните арести и нарастващите репресии/преследване, включително лишаването от свобода на опозиционни лидери, независими журналисти и работещи в медиите, както и на участници от гражданското общество, което допринася за отстъплението от демокрацията и принципите на правовата държава в Грузия. ЕС ще продължи да призовава грузинските власти незабавно и безусловно да освободят всички произволно задържани лица. ЕС ще припомни абсолютната забрана на изтезанията и малтретирането и ще подчертае, че е важно да се сложи край на безнаказаността за нарушения, извършени от служителите на правоприлагащите органи.
23. По отношение на **Мианмар/Бирма** ЕС ще продължи да осъжда и да призовава за прекратяване на всички форми на насилие срещу цивилното население, за освобождаване на всички произволно задържани лица, по-специално задържаните вследствие на военния преврат от 2021 г., както и за стабилност и мирно помирение. ЕС ще настоява за бързото установяване на прозрачен, приобщаващ и надежден демократичен път и в този смисъл ще продължи да подкрепя усилията на ООН и АСЕАН, включително пълното прилагане на Резолюция 2669 (2022) на СС на ООН и Консенсуса от пет точки на АСЕАН. ЕС няма да приеме каквито и да било избори, които не са нито свободни, нито честни, и които имат за цел да легитимират военните, без да отговарят на изискванията за демократичен процес. ЕС ще призове за по-голяма съгласуваност на позициите в системата на ООН и на място. ЕС ще продължи да настоява за правосъдие и търсене на отговорност за всички нарушения на правата на човека, включително свързаното с конфликти сексуално и основано на пола насилие, репресии и безразборни нападения срещу цивилни лица. ЕС ще призове за пълен, безопасен и безпрепятствен хуманитарен достъп до всички нуждаещи се. ЕС ще се застъпва за намаляване на насилието и обръщане на тенденцията на нарастваща милитаризация на цивилното население, включително общността рохингия в лагерите в Рахин и в бежанските лагери. ЕС ще продължи да подкрепя механизмите на ООН, включително специалния докладчик на ООН за положението с правата на човека в Мианмар и специалния пратеник на генералния секретар на ООН за Мианмар, както и механизмите за търсене на отговорност, по-специално независимия механизъм за разследване за Мианмар.

24. ЕС е изключително обезпокоен от широко разпространените нарушения на международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека в **Судан**, документиран в многобройни доклади, включително широкомащабно сексуално и основано на пола насилие, етнически мотивирани убийства, глад като метод за водене на война, нарушения на правата на детето и мащабно разселване. ЕС ще продължи категорично да осъжда тези жестокости, много от които се използват систематично и в тревожен мащаб с опустошително въздействие върху цивилното население, особено върху жените и децата, както и върху други лица в уязвимо положение. ЕС ще продължи да призовава всички страни в конфликта да възобновят преговорите за незабавно и трайно спиране на огъня и да зачитат международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека, както и суверенитета, единството и териториалната цялост на Судан. ЕС ще настоява за защита на цивилното население, гражданската инфраструктура, хуманитарните работници и хуманитарния достъп, които не трябва да зависят от спирането на огъня. ЕС ще съсредоточи усилията си върху гарантирането на търсенето на отговорност за жестоките престъпления, извършени в цялата страна, включително за много от тях, които може да представляват военни престъпления и престъпления срещу човечеството. ЕС ще подкрепи работата на МНС и ООН и ще призове Судан да си сътрудничи с независимата международна мисия за установяване на фактите в Судан.
25. ЕС остава дълбоко загрижен във връзка с широко разпространените нарушения и злоупотреби, извършвани от всички страни в **източната част на ДРК**. Те включват извънсъдебни екзекуции, екзекуции по бързата процедура или произволни екзекуции, сексуално и основано на пола насилие, както и набиране и използване на деца войници. Трябва да гарантираме, че всички извършители на нарушения на правата на човека, както и на нарушения на международното хуманитарно право, ще бъдат подведени под отговорност. Това откроява спешната необходимост от осигуряване на достатъчно финансиране за Независимата анкетна комисия за нарушенията на правата на човека в двете провинции Киву, която получи мандат с резолюция на Съвета по правата на човека през 2025 г.

26. **Сирийският народ** продължава да чертае исторически нов път в стремежа си към достойнство, свобода и справедливост. ЕС продължава да бъде ангажиран с приобщаващ преход, ръководен и осъществен от самата Сирия, без вредна външна намеса. Търсенето на отговорност, всеобхватният и приобщаващ процес на правосъдие в условията на преход и зачитането на правата на човека, включително тези на лицата, принадлежащи към религиозните общности, ще бъдат от ключово значение за постигането на траен мир и помирение. ЕС ще настоява за важната роля на приобщаването, подобряването на хуманитарното положение и положението със сигурността и плуралистичното гражданско пространство, включително свободните и независими медии и общността на сирийската диаспора, като ключови условия за успеха на този преход. ЕС настойчиво призовава всички участници да се въздържат по-нататъшно насилие, да гарантират безопасността и защитата на цялото цивилно население и да спазват международното право, както и универсалните права на човека, включително правата на жените и децата. Всички онези, отговорни за нарушения на международното хуманитарно право или за нарушения на правата на човека, както в миналото, така и сега, трябва да бъдат подведени под отговорност и изправени пред правосъдието. ЕС призовава за зачитане, защита и спазване на правата на човека за всички сирийци без каквото и да е разграничение, включително въз основа на пол, етническа принадлежност или религия. ЕС ще продължи да подкрепя анкетната комисия, Международния безпристрастен и независим механизъм и независимата институция за безследно изчезналите лица. ЕС призовава тези структури на ООН да продължат да работят в тясно сътрудничество със съответните национални институции и да допълват националните усилия. ЕС отново призовава за подновяване на мандата на анкетната комисия и апелира сирийските преходни власти да осигурят на Международния безпристрастен и независим механизъм и независимата институция за безследно изчезналите лица пълен достъп до територията на Сирия без ограничения.

27. ЕС ще продължи да работи със своите партньори, включително Съединените щати, и с други регионални и международни партньори за насърчаване на договорен, мирен и приобщаващ демократичен преход във **Венесуела**, който отразява волята на венесуелския народ при пълно зачитане на суверенитета и териториалната цялост на Венесуела. ЕС ще продължи да насърчава приобщаващ и ръководен от Венесуела диалог, който може да доведе до мирно и демократично решение на многоизмерната криза. ЕС ще продължи да призовава за провеждането на честни, надеждни и прозрачни избори и за зачитане на демократичните норми, които са от основно значение за разрешаването на политическата криза. ЕС ще продължи да настоява за освобождаването на всички политически затворници и за прекратяване на произволните задържания, включително на лица с двойно гражданство и чужди граждани. Необходимо е да се сложи край на политическите репресии, включително изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне в центровете за задържане, особено на защитници на правата на човека и журналисти. ЕС ще продължи да се застъпва за пълното зачитане на основните свободи, включително правото на мирни събрания, сдружаване и свободно изразяване. ЕС настойчиво приканва Венесуела да се ангажира конструктивно с всички механизми в областта на правата на човека, включително Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и Службата на прокурора на Международния наказателен съд. ЕС се застъпва за пълноценното завръщане на СВКПЧ в страната. При всички обстоятелства е необходимо да се спазва международното право, включително Устава на ООН.
28. ЕС ще продължи да подкрепя **Хаити** при справянето с хуманитарната криза в страната, утвърждаването на правата на човека, борбата с екстремното насилие от страна на въоръжени престъпни групи и възстановяването на демокрацията и върховенството на закона. Освен това ЕС ще продължи да насърчава властите на Хаити да напредват по пътя към честни и свободни избори.
29. Като отбелязва напредъка, постигнат в областта на икономическите и социалните права, включително в борбата с гениталното осакатяване на жени, ЕС остава загрижен за положението в **Еритрея** по отношение на широк спектър от нарушения на правата на човека, включително практиката на безсрочна национална военна служба и произволно набиране за военна служба, както и произволното задържане, насилствените изчезвания, изтезанията и нечовешките условия в затворите, заедно с ширещата се безнаказаност. ЕС ще продължи да призовава Еритрея да спазва Устава на ООН и да изпълнява международните си задължения и ще насърчава страната да засили партньорството си с ООН, включително да участва в конструктивен диалог по правата на човека.

30. ЕС ще следи отблизо положението с правата на човека в **Азербайджан** и ще продължи подкрепата си за устойчив и траен мир между Армения и Азербайджан.
31. От **Турция**, като страна кандидатка за членство в ЕС и дългогодишен член на Съвета на Европа, се очаква да се придържа към съответните си ангажименти и задължения съгласно международното право, включително международното право в областта на правата на човека.
32. ЕС ще запази силната си подкрепа за програмата за равенство във всички многостранни форуми. В съответствие с международните си ангажименти ЕС енергично ще насърчава и увеличава усилията за постигане на **равенство между половете**, за утвърждаване и пълноценно упражняване на всички човешки права от жените и момичетата и за тяхното овластяване, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете в съответния национален и тематичен контекст. ЕС ще подкрепя амбициозен подход за внасяне на промяна, за да се преодолеят първопричините и рисковите фактори за неравенството между мъжете и жените, дискриминацията и насилието срещу жени и момичета. ЕС ще продължи да насърчава пълното интегриране на свързан с пола аспект в инициативите за мир и сигурност, включително чрез изпълнението на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последващите резолюции, чрез укрепване на пълноценното, равноправно и съдържателно участие и лидерство на жените и момичетата в предотвратяването и разрешаването на конфликти през целия цикъл на конфликтите. ЕС ще използва всяка възможност във всички съответни форуми, за да продължи да изпълнява тези ангажименти. ЕС ще се противопоставя категорично на всяко действие или предложение, което цели да подкопае съществуващите международни ангажименти и стандарти. Все по-важно е равенството между половете да не бъде допълнително подкопавано и съществуващите пропуски да бъдат бързо преодолені. Във връзка с това ЕС ще продължи да бъде бдителен по отношение на опитите за премахване, промяна или погрешно тълкуване на езика, свързан с равенството между половете, пълноценното упражняване на човешките права от жените и момичетата и тяхното овластяване, както и с дискриминацията въз основа на сексуалната ориентация и половата идентичност. ЕС ще продължи да бъде бдителен и по отношение на опитите за премахване, промяна или погрешно тълкуване на езика, свързан със сексуалното и репродуктивното здраве и права, както е посочено в точка 34 от Европейския консенсус за развитие (вж. следващата точка).

33. ЕС запазва ангажимента си към утвърждаването, защитата и осъществяването на всички човешки права и към цялостното и ефективно прилагане на Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието, както и на резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст остава ангажиран със **сексуалното и репродуктивното здраве и права**. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си към утвърждаването, защитата и осъществяването на правото на всеки човек да има пълен контрол върху въпросите, свързани със сексуалността му и сексуалното и репродуктивното му здраве, както и да взема свободно и отговорно решения по тях, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация и образование в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, включително до широкообхватно сексуално образование, както и до здравни услуги.
34. ЕС ще постави в центъра на усилията си за постигане на равенство между половете предотвратяването и премахването на всички форми на насилие, включително **сексуалното и основаното на пола насилие**, както онлайн, така и офлайн, заедно със защитата на жертвите и оцелелите и наказването на извършителите на престъпления. ЕС ще насърчава подходи, обхващащи цялото общество, за ангажиране на мъжете и момчетата като съюзници и бенефициери в усилията за премахване на всички неравенства между половете, включително чрез противодействие на дискриминационните закони и борба със свързаните с пола стереотипи и с дискриминационни социални норми. ЕС ще продължи да подкрепя **равноправното, пълноценно, ефективно и съдържателно участие на жените и младите хора** в цялото им многообразие и във всички сфери на обществения и политическия живот, съгласно Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 – 2027 г. ЕС ще се застъпва за политическа и финансова подкрепа и безопасна и благоприятна среда за организациите на гражданското общество, както и за жените правозащитници, които в лично или професионално качество се стремят да защитават и утвърждават правата на човека и равенството между половете или да предлагат услуги за защита на жени и момичета, чиито права са били нарушени.

35. ЕС отстоява правото на **свобода на убеждение и правото на свобода на изразяване**, както онлайн, така и офлайн. ЕС ще продължи да се застъпва за тези права въз основа на своите новаторски инициативи и високи стандарти в подкрепа на плуралистичен, независим и устойчив на кризи медиен сектор. Тези стандарти и инициативи включват по-специално Европейския акт за свободата на медиите, Директивата за борба със стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, Акта за цифровите пазари и Акта за цифровите услуги. ЕС ще бъде все така решителен в подкрепата си за свободата на медиите и правото на журналистите и работещите в медиите да работят при безопасни условия, без страх от тормоз, заплахи и насилие, както онлайн, така и офлайн. Все по-важно е да се предприемат решителни действия, за да се гарантира оцеляването на свободните, независими и плуралистични медии по света, които са основен стълб на демокрацията. ЕС ще работи за укрепването на интегритета на информацията и устойчивостта на обществото, включително правото на достъп до подходяща, надеждна и точна информация. В пълно съответствие с международното право в областта на правата на човека ЕС ще противодейства на дейностите за дезинформация и чуждестранно манипулиране на информация. ЕС ще продължи да използва пълния набор от налични инструменти за защита, предотвратяване, възпиране и реагиране на дейностите за дезинформация, по-специално чрез подкрепа на свободните и независими медии и чрез съсредоточаване върху критично важната медийна грамотност. В контекста на все по-непропорционалните и насилствени ответни мерки, предприемани спрямо протестите по целия свят, ЕС ще защитава и утвърждава правото на **свобода на мирни събрания** и на свободно **сдружаване**. ЕС ще подкрепя **академичната свобода** и автономността на висшите учебни заведения, където идеите могат да се развиват и оспорват по без опасност.

36. ЕС активно ще подкрепя, насърчава и овластява многообразното и независимо **гражданско общество**, което е крайъгълен камък на демократичното общество. ЕС категорично ще осъжда всяка форма на репресии срещу **защитниците на правата на човека** и организациите на гражданското общество, включително тези, които си сътрудничат с ООН под каквато и да е форма. ЕС ще обръща внимание на специфичните рискове пред гражданското общество и защитниците на правата на човека, включително определени категории, които често са подложени на дискриминация, насилие и тормоз, и ще бъде водещ фактор в насърчаването на безопасна и благоприятна среда за тях. ЕС категорично ще осъжда всички форми на **транснационални репресии**, като призовава всички държави да спазват международните си задължения в областта на правата на човека, като гарантират, че лицата с произход от други държави, които търсят закрила на тяхна територия, не са обект на трансгранични заплахи и намеса. ЕС също така ще се противопоставя на правните и административните мерки, които стесняват гражданското пространство, като например пречки пред регистрацията на НПО, ограничения на достъпа до ресурси, обременяващи правила за проверка и затрудняващи изисквания за докладване.
37. ЕС ще продължи да се противопоставя категорично на всички форми на **дискриминация** и ще води още по-активна борба срещу тях, като обръща специално внимание на множествената и интерсекционалната дискриминация, включително дискриминацията, основана на пол, раса, етнически или социален произход, религия или убеждения, политически или други мнения, увреждания, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност. ЕС изтъква отново ангажираността си с равенството и недискриминацията, с правото на всички хора да се ползват от пълния набор човешки права и основни свободи, както и със защитата на хората в неравностойно, уязвимо и маргинализирано положение. ЕС последователно и конструктивно ще участва в мандатите на ООН, насочени към борбата с насилието и всички форми на дискриминация, и ще продължи да оказва силна подкрепа за работата на ООН. ЕС ще потвърди категоричния си ангажимент за зачитане, защита и пълноценно и равноправно упражняване на всички човешки права от ЛГБТИ лицата и ще изрази дълбоката си загриженост поради тревожните равнища на насочените срещу тях прояви на насилие, дискриминация, подбуждане към омраза и стигматизация. ЕС ще продължи категорично да осъжда дискриминационните закони, политики и практики срещу ЛГБТИ лицата. ЕС ще подкрепя като приоритет всеобщото декриминализиране на отношенията по взаимно съгласие между лица от един и същи пол. ЕС ще призове за прекратяване в световен мащаб на всяка форма на насилие срещу ЛГБТИ лицата.

38. По отношение на **цифровите технологии и изкуствения интелект** ЕС потвърждава отново, че същите права, които хората имат офлайн, трябва да бъдат защитени и онлайн, и в контекста на цифровите технологии, както и че са необходими силни гаранции за осигуряване на защитата на правата на човека. ЕС ще утвърждава активно универсалните права на човека и основните свободи, върховенството на закона и демократичните принципи **в цифровото пространство**. ЕС ще продължи да се застъпва за основан на правата на човека и фокусиран върху човека подход в цифровата сфера, включително по отношение на **изкуствения интелект** и други нови и нововъзникващи технологии. ЕС ще продължи да призовава всички съответни заинтересовани страни да предотвратяват причиняването на вреди от тези технологии, както и да се въздържат от използването им, ако то е в нарушение на универсалните права на човека и основните свободи или в нарушение на международното хуманитарно право, и ще призовава всички държави да защитават гражданското пространство онлайн, както и ще се застъпва за отворен, свободен, приобщаващ, безопасен, глобален, оперативно съвместим и сигурен интернет за всички и за защита на неговите многостранни основи. ЕС ще се застъпва за зачитането на неприкосновеността на личния живот и ще утвърждава правото на неприкосновеност на личния живот и правото на защита на данните.
39. ЕС ще припомни принципната си позиция срещу **смъртното наказание във всички случаи и при всички обстоятелства**. Ще призовем всички държави, които прилагат смъртното наказание, да го премахнат или да запазят или въведат мораториум като първа стъпка към премахването му, а тези, които обмислят повторното му въвеждане, да се въздържат от тази стъпка назад. ЕС ще осъди категорично и недвусмислено прилагането на смъртното наказание, включително в случаи, които нарушават международните минимални стандарти, твърдо ще подкрепя съответните резолюции на ООН и ще призовава да се гарантира спазването на забраната на произволното лишаване от живот, включително извънсъдебните екзекуции. ЕС ще насърчава по-нататъшното ратифициране на Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахване на смъртното наказание.

40. ЕС ще продължи да осъжда всички актове на изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, независимо къде се случват, и да се противопоставя на произволните арести и задържане, както и на насилствените изчезвания. ЕС ще повиши осведомеността относно нарасналото използване на **изтезания** и малтретиране като метод за премахване на политическото несъгласие и за ограничаване на гражданското пространство. ЕС ще призове отново за всеобщо ратифициране и ефективно прилагане на Конвенцията на ООН против изтезанията и факултативния протокол към нея. ЕС ще продължи да подкрепя Световния алианс срещу търговията със стоки, използвани с цел изтезания, и ще обмисли по-нататъшни стъпки за забрана на световната търговия със стоки, които нямат друго практическо приложение освен за прилагане на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. ЕС ще потвърди отново непоколебимия си ангажимент за постигане на напредък в премахването на **насилствените изчезвания**, чрез надграждане върху резултатите от първия световен конгрес по въпросите на насилствените изчезвания.

41. ЕС ще потвърди категоричната си ангажираност с утвърждаването и защитата на **правото на свобода на вероизповеданието и убежденията** за всички хора по света. ЕС ще утвърждава и защитава правото на всеки да изповядва или не религия или убеждения, да променя своята религия или убеждения или да ги изразява самостоятелно или колективно в публична или частна среда. ЕС ще осъжда дискриминацията, нетолерантността, насилието и преследването въз основа на вероизповеданието и убежденията и ще отхвърля всяка форма на подбуждане към религиозна омраза. ЕС ще продължи да насърчава култура на религиозна толерантност, зачитане на многообразието и взаимното разбирателство и да утвърждава междурелигиозния и межкултурния диалог като основни инструменти за мирно съвместно съществуване.

42. След 60-ата годишнина на Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация ЕС ще продължи да участва по конструктивен начин във всички инициативи, свързани с борбата с всички форми на **расизъм**, расова дискриминация, ксенофобия и свързаната с тях нетърпимост в световен мащаб. Същевременно ЕС ще припомни дългогодишната си позиция относно необходимостта да се гарантира всеобщото ратифициране и пълното и ефективно прилагане на Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация, както и необходимостта да се изпълнят Декларацията и Програмата за действие от Дърбан, и да се рационализират и опростят механизмите за последващи действия. ЕС ще продължи да участва по съдържателен начин в преговорите по проект за декларация на ООН относно зачитането, защитата и упражняването на човешките права на хората от африкански произход. ЕС потвърждава отново ангажимента си за борба с расизма, включително чрез стратегията на ЕС за борба с расизма (2026 – 2030 г.).
43. ЕС потвърждава отново ангажимента си да насърчава и интегрира **правата на хората с увреждания** във външната си дейност, включително чрез предстоящата инициатива за „Укрепване на Стратегията за правата на хората с увреждания до 2030 г.“. Ще увеличим усилията си, за да гарантираме, че всички хора с увреждания могат да упражняват правата си наравно с останалите, включително в ситуации на въоръжени конфликти и други хуманитарни кризи, и да имат пълноценно, ефективно и съдържателно участие и приобщаване във всички аспекти на социалния, културния, образователния, икономическия, гражданския и политическия живот, включително чрез насърчаване на тяхното овластяване и лидерство. ЕС потвърждава отново подкрепата си за стратегията на ООН за приобщаване на хората с увреждания и подкрепя препоръките на генералния секретар на ООН относно нейното изпълнение.
44. ЕС ще продължи да призовава всички държави да утвърждават, защитават и зачитат правата на всички лица, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови **малцинства**, включително във всички съответни форуми. ЕС ще насърчава правото им на реално участие в културния, религиозния, социалния, икономическия и обществения живот. ЕС ще се противопоставя на всички форми на подбуждане към насилие или омраза, както и на езика на омразата, онлайн и офлайн, като същевременно запазва правото на свобода на убеждение и на изразяване.

45. ЕС ще продължи да защитава **правата на детето**, като дава приоритет на защитата на децата от всички форми на насилие, включително в цифрова среда, на насърчаването на всеобщ достъп до качествено, приобщаващо и безопасно образование и на намаляването на детската бедност и неравенствата сред децата. ЕС ще продължи да обръща специално внимание на защитата на децата, засегнати от въоръжени конфликти и живеещи в следконфликтни ситуации, като засилва координацията с механизмите на ООН в съответствие с насоките на ЕС относно децата и въоръжените конфликти. ЕС ще продължи да работи за премахването на всички форми на дискриминация срещу децата.
46. ЕС ще продължи да насърчава пълноценното упражняване на всички човешки права от **възрастните хора**, като гарантира тяхното участие във всички сфери на живота, и да се бори с ейджизма, възрастовата дискриминация и всички форми на насилие. ЕС ще работи за преодоляване на пропуските в закрилата и за насърчаване на ефективното прилагане на международните стандарти в това отношение, като същевременно сътрудничи със съответните органи на ООН.
47. ЕС потвърждава категоричната си ангажираност със спазването, защитата и упражняването на всички икономически, социални и културни права, включително правото на образование, храна, здравеопазване, социална сигурност, подходящо жилищно настаняване и достоен труд, и с оказването на подкрепа за съответните инициативи в това отношение. ЕС ще участва активно в дискусиите относно икономиката на правата на човека. ЕС ще продължи да подкрепя всеобщия достъп до безопасна, достатъчна и достъпна питейна вода, канализация и хигиена и да набляга на свързаните с правата на човека аспекти в тези области. ЕС ще продължи да утвърждава културните права и опазването на културното наследство.

48. ЕС ще продължи да си сътрудничи със Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и работната група на ООН по въпросите на **бизнеса и правата на човека** с цел да се насърчи прилагането в световен мащаб на Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека. Законодателството на ЕС относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и борбата с принудителния труд предоставят важна основа за конструктивен ангажимент на ЕС в ООН, включително по отношение на правно обвързващ инструмент, основан на консенсус, в областта на бизнеса и правата на човека. За да се подобри защитата на жертвите и да се създадат еднакви условия на конкуренция в световен мащаб, е важно да се положат усилия за постигане на широк междурегионален консенсус между държавите — членки на ООН. ЕС ще продължи да подкрепя приемането на национални планове за действие в държавите членки и страните партньори и ще работи за създаването на всеобхватна рамка на ЕС за прилагането на тези ръководни принципи. ЕС също така ще се участва конструктивно в рамките на работната група на ООН за разработването на международна регулаторна рамка за дейностите на частните военни и охранителни дружества.
49. Като признава въздействието на **изменението на климата**, загубата на биологично разнообразие, влошаването на състоянието на околната среда и замърсяването върху упражняването на човешките права на настоящите и бъдещите поколения, ЕС ще продължи да работи за насърчаване на основан на правата на човека подход за засилване на усилията за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него. ЕС ще припомни задълженията на държавите като носители на задължения в това отношение и ще се съсредоточи върху онези носители на права, които са най-уязвими по отношение на последиците от тройната планетарна криза. ЕС ще насърчава важната роля на природозащитниците и защитниците на правата на коренното население и ще подкрепя мерките в тяхна защита. ЕС ще участва активно в обсъжданията относно утвърждаването на човешкото право на чиста, здравословна и устойчива околна среда. включително в контекста на съвещателното мнение на Международния съд от юли 2025 г. Той ще се застъпва за това смелите и спешни мерки, необходими като част от екологичния преход, да бъдат справедливи и приобщаващи.

50. ЕС ще продължи да утвърждава правата на **коренното население** съгласно Декларацията на ООН за правата на коренното население и международното право в областта на правата на човека, като в това отношение ще участва активно във всички съответни форуми, на които се обсъждат правата на коренното население. ЕС ще продължи да се включва активно във всички усилия за увеличаване на пълноценното, ефективно и съдържателно участие на представители и институции на коренното население във всички съответни заседания на ООН по въпроси, които ги засягат. ЕС ще подчертава значението на защитниците на правата на коренното население, включително в контекста на поземлените и природните ресурси, опазването на околната среда, биологичното разнообразие и климата, както и на осигуряването на условия за тях да утвърждават човешките права без страх от репресии. ЕС ще припомни особената уязвимост на коренното население в контекста на изменението на климата. Освен това ЕС ще насърчава равнопоставеното, пълноценно, ефективно и съдържателно участие и водеща роля на жените от коренното население. ЕС ще подчертава колко е важно на децата от коренното население да се предоставя достъп до образование на собствения им език и култура.
51. ЕС ще припомни, че **правото на развитие** се основава на факта, че всички права на човека са универсални, неделими, взаимосвързани, взаимнозависими и взаимно подсилващи се, като хората са основните участници в развитието, основна движеща сила за него и основни негови бенефициери, а държавите са тези, които носят главната отговорност за зачитането, защитата и упражняването на всички права на човека в съответствие със задълженията си съгласно международното право в областта на правата на човека. ЕС ще припомни резервата си срещу проекта за правно обвързващ инструмент относно правото на развитие или срещу всякакви подходи, които биха могли да подкопаят задълженията на държавите в областта на правата на човека, като поставят правото на развитие над други права на човека или като приписват такива права на държавите. Освен това ЕС припомни задължението на държавите като основни носители на задължения за пълното осъществяване на всички човешки права. ЕС ще продължи да се противопоставя на всеки преждевременен или небалансиран процес, да се застъпва за прозрачен, приобщаващ и основан на консенсус подход и да настоява за пълното спазване на международното право в областта на правата на човека. ЕС ще продължи да участва конструктивно в международните форуми както процедурно, така и по същество, без да предопределя окончателната си позиция.

52. ЕС ще продължи да засилва действията за спазване на международното право и за насърчаване и защита на правата на човека по отношение на всички **бежанци и всички търсещи убежище, вътрешно разселени лица и мигранти**, по-специално основното право на търсене на убежище и принципа на забрана за връщане, както и да обръща специално внимание на лицата в уязвимо положение. ЕС ще продължи да се застъпва за основан на правата на човека подход към сътрудничеството в областта на миграцията и да го прилага. ЕС ще продължи да предлага възможности за законни пътища за миграция в съответствие с националните компетентности. ЕС ще призовава всички държави да предотвратяват и да се борят с **трафика на хора и контрабандата на мигранти**, включително в рамките на Световния алианс за борба с контрабандата на мигранти. ЕС потвърждава отново ангажимента си да противодейства на незаконната миграция и да се бори срещу инструментализирането на мигрантите за политически цели, при пълно зачитане на правата на човека и международното право. ЕС няма да позволи на никоя държава да злоупотребява с неговите ценности, включително правото на търсене на убежище.
53. ЕС ще призовава всички държави да гарантират, че **действията в отговор на тероризма и организираната престъпност**, включително разследването и наказателното преследване, се предприемат при пълно спазване на международното право и с поставяне на акцент върху същественото значение на правата на жертвите. Борбата с тероризма и насилствения екстремизъм не трябва да нарушава международното право, включително правата на човека и международното хуманитарно право, нито да бъде инструментализирана за тази цел.
-